

ВЪСТНИКЪ

ДОБРУДЖА

ИЗЛИЗА ПОСРЕДНИКЪТЪ, СРЪДА И ПЕТЪКЪ

Абонаментъ на България: 7 лв. местно; на отранство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Рекламите не се връщатъ назадъ.

Протестъ на българското правителство за отвлъчания. — Тутраканъ. — Остарѣли укрѣпления. — Американскиятъ отговоръ на папата. — Министерска криза въ Франция. — Българска прогимназия въ Кюстенджа. — Епопеята на приморци.

Протестъ на българското правителство за отвлъчания

Българското правителство е отправилъ до съюзитѣ и неутрални правителства слѣдния протестъ: Прѣди една година при обявяването на послѣдната ромѣнска мобилизация голѣмъ брой български съ-мѣстѣта отъ Добруджа бидоха насилъ задигнати отъ тѣхнитѣ огнища и отвлѣчени въ вътрѣшността на Ромѣния. Никакво прѣдупрѣждение не бѣше прѣдпослужавало тази жестока мѣрка, но и въпреки дѣлние отъ страна на жертвитѣ не я оправдаваха. Относно Царското правителство по разни начини се опита да издѣйствува, ако не възвръщането на тѣзи изгнаници, то поне подобряването на тѣхното положение, което сигурно е едно отъ най-печалнитѣ, като се има прѣдвидъ начина, по който се развива събитията и самитѣ похвати, съ които ромѣнската власт си служеше въ началото спрѣмо тѣзи нещастници. Тѣзи похвати бѣха вече изложени въ нотата подъ № 1555, която царското министерство на външнитѣ работи имѣе честь да изпрати на 9 декември до ... ленацитѣ. На послѣднѣтъ Царското правителство уведоми правителството въ Ямъ, че желалъ е най-послѣ да има колкото е възможно по цѣли списъци на отвлѣченитѣ лица, тѣхния брой поне приблизително, тѣхното положение и сегашното имъ мѣстопребиваване. Царското правителство въ желанието си да избѣгне безполезни протакания и да разрѣши окончателно този печаленъ въпросъ не наговаря, Господине Министре, да съобща на Ваше прѣвзходителство, че България протестира още веднѣжъ най-сино противъ варварското третиране на нейнитѣ сънародници отъ Добруджа отъ ромѣнската власт, че България настоява, щото отвлѣченитѣ лица да бъдатъ допускати да се върнатъ въ своитѣ огнища и че тя счита напращането на споменатитѣ по-горѣ списъци като едно важно кѣмъ уреждането на въпроса, което естествено се налага и което се състои въ извършването на отвлѣченитѣ лица въ отечеството имъ. Освѣнъ това Царското правителство заявява: че имѣе да уведоми също Ваше прѣвзходителство, че, ако то не добие удовлетворение, ще бѣде принудено да прибѣгне до репресалии, да разпореди да се интерниратъ въ България съответния брой ромѣни взети отъ мѣстата въ Ромѣния окупирани отъ царскитѣ войски. Моля Ваше прѣвзходителство да благоволи да съобщитѣ горѣизложеното на ... правителство и ползувамъ се отъ случая да Ви изкажа Господине Министре, уверение кѣмъ отличната ми кѣмъ Васъ почитъ.

(подп.) Д-ръ В. Радославовъ.

ТУТРАКАНЪ

Изъ в. „Военни Известия“

Утрѣ е годишнината отъ една знаменита битка. Между голѣми бойни дати, които сегашното поколѣние ще остави на потомството, днитѣ на тутраканския бой ще заематъ първо мѣсто. При Тутраканъ се напоса първия шестестъ ударъ на ромѣнската армия и се затвори здравата врата, която ромѣнитѣ си бѣха осигурили на дѣвния брѣгъ на Дунава, за кои нашествия и грабѣжи на български земи. Безъ падането на Тутраканъ блѣскавата операция въ Добруджа ставаше невъзможна и при най-добрия случай ние щѣхме да бъдемъ осѣдени на дълга позиционна война, върху голѣмата отбранителна линия отъ Русе прѣзъ Разградъ до Варна. Падането на тутраканската крѣпостъ и паляването на гарнизона ѝ, даде макеверна свобода на нашата 3-а армия и позволи да се насочи операцията на сѣверъ до пълното изгонване на врага задъ делтата на Дунава. Но, ако отъ стратегическа гледна точка, побѣдата при Тутраканъ бѣше необходима, за да могатъ да се прѣдприематъ операциятѣ кѣмъ Меджидие и Тулча, отъ морално гледище значението на тази побѣда не е отъ по-малко значение. При Тутраканъ се унищожи една легенда на ефтина слава, брана на мирни поля, отъ коваренъ съездъ; тамъ се показа въ пълната си обаятелна хубостъ рикарски духъ на български войникъ. На 6-й септември, покрусената душа на българина — гражданинъ се почувствува възродена, въ този денъ българина въздъхна съ облекчение и усѣти, че отъ гърдитъ му се стоварва една огромна тежестъ, която го притискаше и корѣше. Вечесното отъ 1913 година бѣше отжестено! Въ обширния пандорѣ на тутраканската крѣпостъ затина не са

мо значителенъ неприятелски гарнизонъ; тамъ стана нѣщо по-важно. При Тутраканъ, съ единъ силенъ ударъ, се сломи цѣлото високонѣрие на ромѣнски войникъ и всичката надменостъ на една злобна политика. На 6-й септември ромѣнскиятъ народъ изпита първото разочарование, а на другия денъ ромѣнското правителство почувствува и констатира, че момента за най-важното въ свѣтовната война не бѣше добръ избранъ, че оперативния планъ не бѣше добръ съобразенъ съ общото военно положение. Само това стигахме и нѣтъ на съмнѣнията бѣше отворитъ. А който борави съ военнитѣ работи, знае, какво значе недовѣрие въ ръководителитѣ и изгубване върѣзъ прѣдначертания планъ. Прѣбрзаното опразване на твърдѣ силната силестренска крѣпостъ, което послѣдѣ на 7 и 8 септември, бѣше послѣдница отъ тази морална криза, която прѣживѣваха началници и подчинени, слѣдъ падането на Тутраканъ; по този голѣмъ резултатъ отъ тутраканската побѣда не е плодъ на случайностъ. Заключено, още когато се заговори за една възможна война съ Ромѣния, тази операция се прѣдприе по ... точно опредѣленъ планъ и се извърши съ постолѣство, настойчивостъ и спокойствие, безъ никакво отклонение отъ прѣдначертаното. Отъ тамъ и вътрѣшната хубостъ на това пастявно дѣло. Вѣдещия воененъ историкъ ще открие въ операцията за завладѣването на Тутраканъ, една красота и пълно огласуване на усилията съ цѣлитѣ. Въя при Тутраканъ ще остане за вѣкога въ военната история, като единъ отъ най-хубавитѣ по замислъ и извършене.

Рано сутринта, на 2-й септември тридесетъ български и една германска дружина, въ до-летъ ... , прѣживаха ромѣнската граница въ про- ... между с. Кеманларъ и Дунавъ. Вънъ отъ дълга ... артилерия, тѣзи части бѣха под-крѣпени съ единъ тежъкъ арт. полкъ и два конни

полкъ, отъ които единия германски. — Знаеме се, че осѣвятъ съ граничитѣ войски, противникътъ раз-полагане въ Тутраканъ още съ 25 дружини и мно-гобройна артилерия. Естествено бѣше да се очаква, че при приближаването на кѣмъ крѣпостта този гарнизонъ ще бѣде усиленъ. Възникната въ дѣйстви-ята отъ наша страна се налагаше, слѣдователно, като първо условие за успѣха. Това се чувствуваше отъ самитѣ войски. Частитѣ прѣминаваха границата съ неописуемъ възторгъ и слѣдъ като отблъснаха пограничитѣ неприятелски войски, вечерта дости-гнаха на линията сѣверно отъ Велица, Денизлиеръ, Турски саязъ, като нѣкои отъ полковетѣ замѣнаха значително даденитѣ имъ обективи. Чувствува- ... , че всѣки бързаше да ускори рѣшителния бой. Неза-висимо отъ свѣдѣнията, които се имаха за силата на крѣпостта и за голѣмната на нейния гарнизонъ, всички началници и подчинени, испитваха въ себе си онази мистерозна сигурностъ, която не оставя мѣсто за съмнѣние въ успѣха. Още прѣзъ нощта на 2-й сѣрну 3-й септември нашитѣ войски ата-куваха прѣднитѣ позиции на противника и отбиха нѣколко неговѣ контраатаки. На 3 септември кѣмъ пладнѣ пѣхотата съ бой зае най-блѣзкия грѣ-бентъ до укрѣплената и осигурѣ съ това постави-нето на нашата артилерия на позиция, отъ гдѣто атаката на фортовата линия можеше да се под-държа съ дѣйствителенъ огънь. Денътъ 3-й септем-ври, по такъвъ начинъ, бѣше употребенъ, за осигу-ряване изходна позиция на пѣхотата и за арти-лерията. Вънъ отъ туй, прѣзъ този денъ се напра-виха необходимитѣ рекогносцировки на крѣпостната ограда за установяване окончателния плана за ата-ката. Направенитѣ рекогносцировки показаха, че свойствата на крѣпостната ограда изобщо съва-датъ съ свѣдѣнията, които се имаха за нея по-рано. Указа се, че нѣкои допълнителни фортификационни построения сѣ били извър-шени прѣзъ послѣднитѣ нѣколко мѣсеца и че из-куственитѣ прѣпятствия сѣ били значително засиле-ни. Тѣзи свѣдѣния и общото положение, затвърдиха командующия войскитѣ въ взетото по-рано рѣшение да атакува рѣшително юго-източния секторъ на крѣ-постта, между Антиново и Дайдъръ. Върху легко-вѣнната мѣстностъ, въ единъ полуокръгъ, съ отдале-чение 8—10 километра до Тутраканъ, се издига 15 зелени форта съ бетонирани гѣзда за картеч-ници. Междинитѣ между фортоветѣ сѣ съединени съ двѣ и три линии непрѣкъснати окопи, добръ маскирани, приспособени за упрона отбрана, въ които сѣ помѣстени гѣзда за фланкирующѣ картечници и фланкирующѣ вулгани оръжия. Задъ линията на фортоветѣ, въ междинитѣ сѣ поставени батареитѣ въ бетонирани гѣзда или подъ тежки вулгани. Цѣлата крѣпостна ограда е опасана съ една непрѣкъсната полоса телена мѣжа съ широчина отъ 5—10 метра. Прѣдъ теленитѣ мѣжи се намира една друга поло-са, същата широчина, дълбоки вѣдчи ями прѣкле-тени съ телъ, а прѣдъ вѣлчитѣ ями, като маскиров-ка, на голѣми пространства сѣ надигнати засѣки. Близко до града, на разстояние около 4 километра е организирана друга едмоства позиция, съ нѣколко линии окопи, още не напълно завършени. Такава въ-обща черта се прѣдъ явява тутраканската крѣпостъ. Тука бѣха работѣли най-добритѣ ромѣнски инжене-ри, подпомагани отъ французки такива, и глѣчо не бѣше оставено неизползувано и неупотребено отъ-онитѣ на голѣмата сегашна война. Тутраканската

Тяжна много милиони и джестек-саме твора отбраителна сила, да се прѣвземе; та беше една. Нашите материали сили бѣха сѣромина, а муниции, за подобно едно темно придрянне и узброеността на началниците, които знавождаха това отворено придрянне, произтича-ше само отъ безкрайната хѣра, която тѣ никак не воопише допродѣтели на българския войникъ и въ възможността да се изнегада противника. Това по-слѣдното бѣше възможно, понеже по нѣкои приза-на личево, че неприятелъ е фаворизиралъ внимане-то си на западъ, когато опасността за него идѣше отъ изг. Дошѣ 4 септември се употреби за ус-вършенстване на изходната пѣхотна позиция и за донастанаване на артилерията. Заповѣданата атака за този денъ се отложи по технически причини. Прѣзъ цѣль денъ отъ наша страна не се придряха ни-какви дѣйствиа. За това пѣкъ противникътъ обсе-пано позициите си съ силни артилерийски огънь и втората опита единъ малкъ пѣхотен натискъ къмъ село Дайдъръ, който лесно бѣше отбитъ. На-маша артилерия отъ южния секторъ, въпрѣвъ, от-близителните цѣли, които и се прѣдставяваха, имаше заповѣдъ да мѣчи, понеже това заирѣшено не се опасаше и до артилерията на настѣпающитъ отъ западъ наши и германски войски, такъ арти-лерийски бой бѣше доста силенъ. Това поставяше противника въ пѣлно неиздѣние относительно посока-та на главния ударъ. Прѣзъ нощта на 4-и сръбъ 5-и септември, пѣхотата нанесе още наирѣдъ пози-циите си. Въ 6 ч. 30 м. крѣдъ младѣ, на 5-и септември, артилерията откри огънь по опрѣдѣ-ленитъ и обекти. Идѣщата бѣше да се събрѣдоточи вѣнчния огънь отъ тежката артилерия и полскитъ гаубици на единъ сравнително тѣсонъ фронтъ около 2500 метра. Въ този фронтъ се включваха двата форта (№ № 6 и 7), слѣдъ прѣземаването на които, успѣха трѣбваше да се разшири на лѣво и на дѣсно, за да се облегчатъ събрѣднитъ войски, които имаша заповѣдъ да атакуютъ също тѣи рѣ-зительно фортоветъ № 5 и 8, но само съ подкрѣ-пата на полската артилерия. Настѣпающата отъ за-падъ колона, трѣбваше да атакува форта № 2, из-точно отъ Старо-село. Тази раководна идея се при-веде напълно въ изпълнение.

Слѣдъ една артилерийска подготовка, която трая часъ и половина, въ 8 часа пр. пладнѣ, се даде запо-вѣдъ на пѣхотата да настѣпи. Моментъ бѣше рѣши-теленъ и вѣлжкопѣненъ. Подъ силния пущеченъ и ар-тилерийски огънь, едно море отъ хора, съ натѣпнати кѣмѣ, и съ бурната мелодия на народнитъ пѣсни, се полесе наирѣдъ. Съ вѣдущество, което трогва до сълзи, съ радостенъ вѣторъ и съ силени очи, начал-ници и подчинени, се надирѣварява въ стремежа си, да бѣдѣтъ първи въ бол. Човѣкъ би казалъ, че вижда хора, които прѣживяватъ вѣи-частливий денъ въ жи-вота си. Това бѣха прѣсавици и софийци, които отъ

ваха да мрѣтъ...! Подъ невѣобразнаа трѣска на спаранитъ и пущечето на куршумитъ, страшиа вѣлни-отъ южани се постѣка стремително наирѣдъ. Противни-кътъ брадѣше съ достойна храбростъ, до послѣдния мѣ-ментъ, позициите си. Само въ тѣсното прѣсѣрае се, слѣдъ бѣ насоченъ гѣи-силния артилерийски огънь, се забѣлява въ околнитъ извѣстно колебаване. Но когато засѣрѣха позициите и задирѣхаха доплатитъ върху те-жеститъ мрѣжи, неприятелътъ не издържа, неговата вѣ-чателителност бѣше поразена, пущечитъ отпаднаха отъ рѣцѣтѣ му, хартошницитъ замѣтнаха и побѣдениа про-тивникъ бѣгаше наначеска, прѣвѣтѣхъ отъ огъня на полската артилерия. Между 11 и 12 ч. пр. пладнѣ, паднаха едно слѣдъ друго фортоветъ № № 7 и 6, а слѣдъ това и събрѣднитъ фортове № № 3, 5 и 4, форта № 2, бѣше прѣвзетъ въ 5 ч. и 30 м. сл. п. По такъвъ начинъ кризата бѣше прѣодождана, но побѣдата не бѣше още напълно осигурена. Нова подкрѣпленитъ нѣха на противника, той се готвѣше за силна съпротива и на втората си отбраителна линия. Намитъ части понесоха значителни зугуби, по това не започна нито тѣхния духъ, нито тѣхния устрѣмъ. По нѣкои настѣпающия про-тивникъ, тѣ достигнаха до укрѣ. Позиции отъ втората линия, гдѣто и започнуваха нощта бѣше упо-трѣбена за уреждане на частитъ и прѣгруппиране на артилерията. Полковотъ бѣха уредени, тѣ бѣха изгу-били много добѣсти началници. Двама командири на полкове и 70% отъ дружиннитъ командири бѣха из-лѣзъ отъ строя. Единъ полкъ остана да се командува отъ манатанъ, но загубитъ на противника бѣха несрав-нено по-големи.

Рано сутринта на 6 септември се започна новъ рѣшителенъ бой за втората отбраителна линия. По-рѣди гористата мѣстностъ, настѣпленето се затрудни-ло, ме твърдѣ много, особено зачото артилерийската подкрѣпка не можеше да бѣде пѣлна. Новопристигна-литъ части на противника се опитаха да дѣйствуватъ и активно: тѣ настѣпиха сръбъ нашето дѣсно крило, но бѣха отблъснати. Прѣзъ това врѣме трудноститъ на терена и съпротивата на противника, бѣха прѣвз-можнати, и къмъ 4 ч. сл. п. атакуваха новата позиция на неприятеля. Въ 4 ч. и 30 м. сл. п. пѣнитъ вой-ски прѣминаха окопитъ на неприятеля, прѣнѣлени съ трудове на убити, и се надвѣсниха надъ Туграканъ. Артилерията бързо зае позиция и откри огънь по при-станието. Часътъ въ петъ, побѣдата бѣше пѣлна. То-гава отъ висотитъ, които непосредствено зашита-ватъ Туграканъ, прѣдъ о. на побѣдителя, се откри незабравими и неописуема гледѣа. Една многохлидѣна тѣлна хора, прѣмѣсена съ коне, топове и кола, бѣгаше обезумяла да спасява къмъ града. Край брѣга на Дунава бѣше пѣла. Мъ хвѣсъ отъ войници, които се дутаха като лудѣ, намѣратъ сръбство за минава-не на рѣката. Напразно прѣвѣдливото ромѣиско ко-мандуване, слѣдъ какъ пѣлѣта своя постъ, бѣше от-далечило всички сръбѣ, които можеха да послужатъ за спасенето на. Много хиляди ромѣи, които се рѣшиха да прѣминатъ Дунава на греди или съ пла-ване, не можаха да стигнатъ до брѣга на своята род-на земя.

Къмъ 6 ч. сл. п. се получи писмо отъ старшия началникъ, че гарнизона се прѣдава безусловно въ рѣ-цѣтѣ на побѣдителя. Тогавъ съ едно нескованѣо „ура“ отъ хиляди мѣлжн гърди, послѣдвано съ тържественъ народенъ химъ отъ всички музичи, побѣдители въздаде благодарностъ къмъ Бога на правдата. Въ сѣ-дѣте врѣме топоветъ вече наредѣ въ високъ дунав-

кѣ брѣтъ възвѣстѣа на Букурѣщъ, край на единъ прѣ-стѣпенъ блѣсъ. На 6 септември единъ здрава и чо-стѣнъ народъ откопѣа роднини дукански брѣтъ.

При Туграканъ бѣха унищожени 10 ромѣиски полка, въ които рѣцѣ паднаха 430 офицери, 29.000 воѣници, 151 оради и много материали. Загубитъ на противника бѣха грамадни. Бѣтъ прѣвѣдливѣа, при Туграканъ бѣше бита една 45.000 армия. Пѣнитъ за-губи сѣло не бѣха малки: сръбѣто 30 на сто отъ вой-ницитъ и 50 на сто отъ офицеритъ излѣзѣа отъ строя. Резултатитъ, обаче, възнаградѣхъ и оправдаватъ про-тивната кръвъ на тѣни сѣжни жертви, намитъ на ко-ито цѣ се чествува на вѣки.

Туграканъ е една голѣма и хубава побѣда. Въ пѣл потомството ще намѣри голѣма морална подкрѣпка да прѣдѣлажа дѣлото на бацитъ. Единъ величественъ паметникъ, въздигнатъ въ Туграканъ, ще освѣтава като фаръ идѣтитъ поколения и ще разпрѣска сѣвѣ-лицата на най-възвишенитъ граждански и военни до-брѣтели; зачото народитъ-живѣатъ и се възраждатъ само чрѣзъ смъртта на най-достойнитъ си синове.

Сега при Туграканъ е тихо. Тамъ утрѣ прѣдста-вители на полковетъ, които вземаха участие въ тази епична борба, заедно съ началнитъ си, ще отпразну-ва благодарностъ къмъ небото за побѣдата и ще молит-вуватъ Бога за вѣчна слава на падналитъ герои свѣтци. Нека се поклонятъ! Днесъ, когато още на-югъ и на сѣверъ, българинѣтъ мѣжествено брани родна земя, пѣе отдаваго само почитъ къмъ героитъ, които умрѣха и умираатъ за България. Ще дойде врѣме, обаче, ко-гато поколеното ще се опѣа отъ величieto на сла-витъ-бойни дѣла. Върху коститъ на падналитъ-борци се туря осповата на една здрава държава. Съ тѣхната смъртъ се култивира една висока гражданска добродѣ-тель, която ще ни тика за работа наирѣдъ. Така вой-ната възражда. Единъ миролюбивъ великъ нѣмски поетъ, припѣкуването си изъ Италия, като мѣлава край Маренго, съ устѣтъ на дѣлабѣтъ познавачъ на човѣшката душа, пише въ писмата си... „Обичамъ бойнитъ полѣта, за-щото при всѣката ужасѣа на войната, ти пѣтъ е един-ственото свѣдѣтелство за интелектуалното величѣе на човѣка. Чрѣзъ войната човѣкъ показва, че прѣзира пѣи-мощиия си естественъ врагъ, смъртта“.

Така дѣлото на Туграканъ ще живѣе. Голѣмо по-материалнитъ си послѣдници, които докараха благопри-кѣтенъ обратъ въ военното положение, то ще остане още по-големо по моралното си значение за закрѣпване вѣ-рѣта въ щастливи бѣднини.

О Т З И В И

Остарѣли укрѣпления.

Въ бр. 293 отъ 28 августъ т. г., стр. 1 на „Под-готѣна Бѣса“ единъ анонименъ писатѣль твърди, че туграканскитъ укрѣпления, които българскитъ войски съ дивѣтъ устрѣмъ и безподобенъ героизмъ штурмуваха и прѣвзеха на 6 септември м. г., билъ... остарѣли турски табии. Намъ е чудно, какъ е могла да се проѣтѣне въ единъ вѣстникъ, който излиза подъ над-зора на едно съюзническо управлѣние, подобна дръзка лѣжа, която може да бѣде дѣло само на хора, които иматъ вѣнчнии интересъ да създаватъ неприятности к недовѣрливѣа въ редоветъ на четворни съюзъ.

М-ръ Хр. С-й вѣ.
(Е. Джуман)

Епопеята на приморци.

(откъслекъ отъ дневникъ).

III.

Съзори се. Яркитъ есенни лѣчи на дневното ог-нено кѣло залѣха разнитъ склонове на Армутлийското плато възвѣшени и Ковалѣвѣния сѣръ, иа които вѣтра съ непоколебима упоритостъ се държаха героич-нитъ приморци сръбъ стихѣния устрѣтъ на врага. Терѣсѣам бѣха тѣ на повѣтъ спартацѣ! Шѣла южани крѣтитъ грамадни сѣлѣци! И съ кѣлѣтъ чужоветъ героизмъ тѣ забѣлява хубави Добритъ отъ вѣхренъ натискъ на безбройнитъ смъртни пѣлѣци!... Единъ сръбъ 10 — нествѣститъ побѣденъ принципъ за чѣ-лѣшѣта, съразмѣрностъ въ позиционната воѣна! По ге-роизмѣтъ и егомѣненитъ духъ на самоотверженитъ При-морци опроверѣаха математическитъ разчети на такти-ческии машини...

Днесъ ликуващитъ Добритъ и привѣлѣнитъ му хѣлѣвъ: ще видѣтъ епично дѣло на освободѣлитъ си. А пѣлѣдното Гелинджикъ ще свѣдѣлѣствува за во-лѣния подвѣтъ на сѣромнитъ тѣтани.

Пѣлѣтитъ слѣнчѣви лѣчи съ пурпурѣи си ог-нѣтъ днесъ прѣдѣлѣватъ ожесточѣна вѣрвопрѣлитѣна борба. Зѣлѣнитъ ромѣи не цѣсе прѣмѣратъ съ загуб-ването на вѣлѣния Добритъ. Въодушевени съ сега тѣ. Наши и русѣтъ сѣ съ тѣхъ — жѣлѣи прѣмѣлѣи, дошли да подкрѣпатъ козѣрното, срамно дѣло!...

По сложни и тѣврдѣ сѣ Приморци на позицията си. Участѣето на русѣтъ въ днешния бой по ги пѣлѣи. Намѣтитъ ще бѣде този денъ за тѣхъ и България. Първа бойна сръбѣа на българската и руската армия! На Приморци се мѣначѣстѣа да показатъ на свѣта

любѣвѣта си къмъ родината, свободата и независимостѣта си. Щастливи сѣ тѣ, че ще дадатъ съотвѣтѣния урокъ за свобода и право на потомцитъ на невѣгашитъ ни освободѣтели.

Въ 1 ч. 50 м. изпратѣнитъ прѣдъ фронта на авангардната дружина патрули донесоха, че къмъ с. Каралесъ се движѣли неприятелски разѣзди. Въ 2 ч. 20 м. се получи донесѣние отъ патрулитъ, че отъ къмъ с. Каралесъ и Саламанѣкия чифлитъ се движѣли 2 не-приятелски рѣти въ верѣженъ строй. Въ 3 часа разу-знавателнитъ устрѣми и трѣли донесѣтъ, че 2—3 ро-мѣиски дружини настѣпватъ. Къмъ 2 часа донесоха, че патрулитъ забѣлява разѣзди сѣверѣно отъ Гелин-джикъ и Чавръ-харманъ. Съ разѣзѣта на сѣлѣни—сил-ленъ противникъ имѣао къмъ с. с. Каралесъ, Кѣлѣстикъ чифтеръ, Хѣлѣладѣвѣнѣтъ и Чавръ-харманъ. Къмъ 3 ч. и 45 м. изпратѣхъ слѣдѣното бързо донесѣние: „Сѣ-вѣро източно отъ с. Каралесъ се забѣляватъ двѣ не-приятелски колонѣи“.

Въ 4 ч. 30 м. пущечна стрѣлба угласѣа окол-ността на Каралесъ. Авангардѣтъ запѣрѣа бой съ проти-вникъ. Постовѣтъ, стрѣлѣвал, се оттеглѣтъ къмъ заста-нитъ си, за да дадатъ вѣрѣменитъ огнѣръ. Авангардѣтъ, изпълнитъ задачата си, отѣглѣи къмъ главѣната пози-ция въ широко прѣсѣнатъ верѣженъ строй, прѣслѣд-ванъ отъ многочисленъ противникъ.

Къмъ 5 ч. прѣтѣлѣнитъ въ сѣстѣтъ двѣ дружини съ партизанѣи и артилерия, прѣслѣдѣваха авангарда, настѣпѣи къмъ фронта на * и * рѣта. Патрулитъ до-насятъ, че противникѣтъ насѣта голѣби части и къмъ сѣверѣната окрайѣна на с. Гелинджикъ. Къмъ 5 ч. и 30 м. противникѣтъ обсепа позицията на * и * рѣти съ фугасѣи и пращѣли. Подъ тѣхного прикрѣтѣне непри-ятелскитъ верѣги настѣпиха. Вѣхренитъ огънь на * и * рѣти приковаха настѣпѣващѣа ромѣиски дружини на 1000 ярѣки прѣдъ позицията. Противникѣтъ насѣта сѣлѣни части и къмъ дѣсѣни флангъ на * рѣта, но

тукъ, контра атакуванъ отъ два взѣода на * рѣта, вѣл-рѣки потрѣсѣащѣата стрѣлба, бѣ заставѣнъ да се от-теглѣи на около 200 ярѣки назадъ. Съпротивата на дѣсѣни участѣкъ е * штурмѣи рѣцѣ. Но тамъ къмъ Гелинджикъ се очѣ...

Къмъ 6 часа патрулитъ донесѣтъ, че двѣ русѣи дружини се насѣчатъ къмъ сѣверѣната и сѣверо-източ-ната окрайѣни на с. Гелинджикъ. Въ 6 ч. 30 м. се донася, че 4 русѣи дружини настѣпватъ къмъ юго-източѣната му окрайѣни. Ведѣната се донесе за това на командири на британъ чрѣзъ дружинѣния адѣтѣтъ. Намѣрѣнитѣ на противника сѣ прѣнѣогѣдени: Демѣи-стѣния по фронта на дѣсѣни участѣкъ, настѣпѣи сѣверѣната и ударъ на южѣнитъ части на сѣлото. А отъ тукъ се отѣгна и доѣлѣната — вратѣта къмъ Добритъ и вѣдѣтъ къмъ Варѣа.

Приморци чувствуватъ, че Гелинджикъ днесъ ще бѣде Сѣлѣница на Добритъ и Варѣа. Готѣнитъ сѣ тѣ: отѣчѣна сѣмѣ отѣгна. Но колѣница сѣ тѣ? — една рѣта, прѣнѣната на дѣлѣната сѣверѣна и източѣна окрайѣни на сѣлото. Единъ защитѣникъ на 10 лѣнѣи метрѣи...

Настѣпѣнитъ е сѣлѣтъ. Тукъ сѣ насѣченѣ части отъ 61 а русѣа дивизѣи, сѣмѣи а части отъ ромѣиската бриѣада. Дѣйсѣуватъ 33, 31, 30, 37 и 12 полѣво. До-шѣтъ почѣа да доѣра. Морѣитъ лѣчи отѣ малѣтитъ за-щитѣнитъ. Далѣчѣи тѣлѣни прѣдѣлѣватъ вѣрѣжѣа борба. Фугасѣи рѣдѣе прѣсѣрѣваа на урагѣнитъ огънь, разтрѣсѣватъ украинѣната на сѣлото. Ведѣната се изпратѣа единъ рѣта да усили зашѣтата на сѣлото. Остана сѣ тамъ и отѣстѣпащѣи отъ Каралесъ * вѣсѣтъ отъ * рѣта. Зѣлѣтитѣ сѣ 9 взѣода. Неказѣватъ сѣ непраѣ-телѣки вѣраги. Настрѣхѣли, свѣрѣли, тѣ трѣватъ да смѣчатъ вѣпѣната борѣа. Единъ, втори, трѣти... мо-мѣи вѣхрѣ разѣкоѣватъ бѣсѣни нѣмъ устрѣмъ. Къмъ сѣверѣната украинѣа противникѣтъ тласѣа наирѣдъ окѣрѣ-вѣнитъ си верѣги по сѣлѣнитъ контрѣ атака на упѣр-титъ зашѣтѣника смѣратъ тѣхѣни натѣскѣ. Зѣлѣната из-мѣлауѣа и послѣдѣна сѣ рѣсѣрѣвъ — втора импрѣвѣи-

Военни новини.

Македонски фронт.

3/IX. Въ Битолско малко по оживен арматен огън. Допълнително се установи, че вчера при с. Вратин-дол, французите са отбили с нагелски куршуми за тях загуби. До нашите пръсти са прѣброени около 60 труове на французите от 58-й пех. полк, между които и един майор. Въ наши ръцѣ останали трофеи: 2 картечници, много пушки и други военни материали. По Добро-поде прѣз нощта сръбски части прозвъндоха една атака, която завърши съ кърваво за тях поражение. Край Дола Струма английски конни изведоци бѣха разпрѣснати от наши прѣдни части.

Ромънски фронт. 3/IX. Въ долината и по сѣверо-източния склон на гористият карпат — оживена боева дѣятелност. Южно от долината Миски Троутъ пропадана пѣхотка ромънски пощени атаки до Д-Козма и при Гроцеш.

Въ планината между Суслица и долината Путча нашите полкове отблъснаха прѣз контратака силни руско-ромънски атаки. Съ падането въ наша рака 2800 папѣнци числото на послѣдните се увеличи от 20 VIII на това бойно поле на 20 октомври 1650 войска; а плачката на 6 ордена съ прѣдници, 70 картечници, многобройни минохвъргачки и военни вола. Сѣщо и при Марасеши ромънците атакуваха безуспѣшно.

3/IX. Източно от Тула, руско разузнавателно отделение на ходи, се опита да приближи ханите бѣже но бѣше разпрѣснато съ огън.

Руски фронт. 3/IX. Слѣд старателна артилерийска подготовка германски дивизии прѣминаха на 1 септември сутринта рѣката Дона по дѣветѣ страни на Юаскуля. Прѣзвѣрването на пѣхотата бѣше прѣдвидено от силни артилерийски и минни огъни. Слѣд кратка борба пѣхотата стѣпи на сѣверния брѣг на рѣката. Чрѣз силни атаки нѣе отблъснахме русите тамъ, където тѣ указаха съпротивление. Движенето на нашите войски продължава и се навършва миналоуспѣшно. Подъ натиска на нашето настѣпление противникътъ напусна позициите си западно отъ Дона, а сѣщо и тамъ, където нашите дивизии настѣпваха, оракавайки се съ руските арматери. Гледи колони отъ всички видове оръжия отстъпват по изходни отъ Рига дѣтѣща изобщо въ сѣверо-източни посока; горски села и чифлици, очертаватъ пъти на отстъпвающа западна флангъ на 12 руска армия.

Добруджанци, назова се от прѣдатоци и шпиони. Назова се отъ ония, които услужват на враговетѣ на нашия вѣренъ и отворенъ съюзъ.

Изъ Чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Новиятъ кабинетъ въ Австрия. Виена. Новиятъ министри положили днесъ клетва предъ императора.

Фонъ Кюлианъ въ Виена. Днесъ императорътъ прѣзъ частна аудиенция германския държавенъ секретаръ за външните работи г. фонъ Кюлианъ.

Събраниято на съюзните социалисти въ Виена.

Брава рота отъ три малочислени взвода. Това е послѣдниятъ взводъ на кърватата игра. Двадесетъ взвода противъ шестъ дружини и пѣхотко картечници. На единъ взводъ приморци прѣдстои да парира ударитѣ на двѣ роти и картечници. Историата не е отбѣлазала подобна нестрахливостъ на борците въ защитата и нападенето.

Но Приморци не се плашатъ отъ прѣвъзходящия численно противникъ. Нали и вчера съ успѣхъ изнесоха неравната борба. Възвисявъ е техниятъ духъ. Граматна е упоритостта имъ. Ще издържатъ тѣ обесни испоръ и западатъ родина си елатъ.

Прѣдъ обезлюдено село запѣватъ зловѣщо артилерийски спарилъ. Адски трѣсъци съ потрѣсващо ехо измущаватъ долината. Въ мѣстѣ се издигатъ грамадни черни фонтани. Жѣлѣзо, гажени, дървета, прѣсти и дѣмъ обвиватъ храбрите защитници на селото. Урагани слѣдъ урагани се прѣсѣчатъ надъ храбрата отбрана. Грѣдъ отъ куршуми обеснява Врѣшча съ стрѣлы. Чува се изловѣщиятъ вѣкотъ на свирѣли картечници. Земята титне, аградитѣ треперятъ. Полицата бѣже о мулава, изригватъ отъ ада, и тогѣ всичко да умъртви подъ горщата си лава. Попрѣдѣлскиятъ врагъ настѣпватъ въ пѣхотъ слѣдъ страхотни вълни. Настрѣхали, окривели, съ страшни лица роватъ тѣ: „Здайте съ братѣи васъ освободили!“

Но бѣлѣзна е още защитата на селото. Обвѣстѣ поддала се е на хипноза на лѣкия ревъ. Не! Тя ще издържи микроча устрѣмъ на врага.

Приморци, валежи въ мѣлкия боевъ, очакватъ при близването на противника. Въ мѣстѣ се запазва окаяната на селото. Урагани отъ вѣрки куршуми, напѣтувани отъ грѣмѣтѣтѣ звуци на „Добруджански край“, укасава въра. На кражеския вопъ героитѣ отговарятъ: „Не освободители сте вно, а разбойници. Нико да не ви заробѣтѣ... И съ най-ценниа рускиятъ играчъ на мѣлѣко търкене, стараватъ смър-

Вена. Прѣзъ послѣдните дни се състоя едно събрание на австрийските делегати на Стокхолмската конференция. На това събрание взеха участие сѣщо и прѣдставителитѣ на Унгария и Босна, както и Ебертъ и Шейдеманъ отъ страна на германската социална-демократична, Джидровъ и Цанковъ отъ страна на българската социалдемократия. Събраниято рѣши да пастова сѣщо за окончателното опрѣдѣляне датата на стоххолмската конференция и да отпрати до холандско-скандинавски комитетъ едно писмо, въ което да му изложи признателностъ за неговата пѣхота послѣдната кость и прѣдизвиканостъ. Констатира сѣщо, че разсѣжанието на въпроса за виновницитѣ на войната не би облагодетелствувало прѣговоритѣ на конференцията въ Стокхолм, още повече, че отпасащитѣ се до този въпросъ дѣлѣи още не са попълнени. Най-сѣгѣ бѣде рѣшено да се покани австро-унгарското правителство по този поводъ да направи нуждното прѣдъ съюзните прѣдстѣлители.

Министерска криза въ Франция. Рий. Въстѣпнитѣ се научаватъ отъ Парламентъ о случай оставката на министъра на вътрѣшните работи. Главни прѣзъ дѣлитѣ дни ще има разбираване и на други министерски портфейли.

Американскиятъ отговоръ на напѣта. Лугоно, 3/IX. Вчера слѣдъ обѣдъ английскиятъ пълномощенъ министъръ е прѣдалъ на държавния секретарятъ на Вашингтона отговора на Съединенитѣ Щати на напѣската нота.

Хроника

Добруджанци и Червения Кръсть. Слѣдъ като турчанци, добричани, както и други градове и села отъ Добруджа събраха помежду си голяма сума за българския Червения кръсть, сѣгѣ и въ българското село Долно-Чамурли е открѣта подиска съ сѣщата цѣль.

Липованитѣ отъ с. Сара-кой томе съ взели инициативата да събератъ помежду си пари пакъ за Червения кръсть и съ събрали една добра сума. Заслужаватъ по-вече отъ похвала ония, които подпомагатъ благородното дѣло на Червения кръсть.

Щедра дарителка. Г-жа Дола Огнянова по случай годишнината отъ смъртъ на сина и, офицерски капѣлатъ отъ ромънската армия, раненъ отъ самитѣ ромънски прѣзъ вѣрѣе на атаката на Тутраканъ и починалъ се въ военната българска болница, подарилъ ханѣта лева въ полъ „Добруджанския фондъ“.

Хвала и честъ на щедрата дарителка. Управлението на „Добруджанския фондъ“ въ Бабадагъ изказа публично своята благодарностъ къмъ щедрата дарителка.

Годишнината отъ падането на Тутраканъ. На 5 тогѣ ще е годишнината отъ падането на Тутраканъ. По тоя случай въ Тутраканъ ще има тържества съ участие на прѣдставители на войскитѣ, които съ вѣзали въ града.

Паметникъ въ Тутраканъ. По инициативата на г-ба на IV дивизия е основанъ фондъ за въздигане на паметникъ въ Тутраканъ за вагиналитѣ герои при освободенето на града. За въ полза на фонда кореспондентътъ на дивизията г. Н. Атанасовъ с написалъ книгъ „Тутраканската епопея“.

Тониснитѣ си куршуми сръбчу алия врагъ. Доближилитѣ се вериги се отблъсватъ съ самоотвержени контратаки. Но още силѣнъ е противникътъ. Надъ трупове и сръдцераздиращо-стенящи ранени той тласка верига слѣдъ верига. Напорътъ се усилява на южната и източна окрайна. Пѣхотни вериги успѣватъ да се вѣткватъ въ тѣзи окрайни. Тугъ се започва най-крѣвноранитна борба: борба на шѣпа юнаци съ грамадни пѣхотници, борба на твърдия нестѣрушимъ дуаъ съ безволѣния послушанъ робъ на правото съ безволѣно безаранко, борба за свѣтлата свобода.

Въ настѣпващата крачка нощъ се започва ужесточена борба съ нощъ, дървета, рѣдѣ... Тугъ единъ борецъ парира съ мощъ миналого прѣлески удара. Тамъ двама приморци съ стихнѣнъ устрѣмъ разпрѣсватъ налетѣлия съ стрѣлы врагъ, блѣматъ нашитѣ вождѣ, чуйи се рускиятъ шикъ... Селото трепери отъ рѣзави звуци на рускиятъ линейни и тѣмѣи трѣсъкъ на българскитѣ пушки... Заслѣпватъ зловѣщитѣ руски трѣбни Овирѣната атака се отблъсва въ непоколебимата отбрана...

По противникътъ разширява своя обхватъ. Силни части се извѣятъ и южно отъ с. Гелендикъ. Отбрана не може да му съпротиви други части, съ да париратъ обхода.

Налага се организирането на шѣпата защитници. Уредѣлитѣ значително легенарни защитници се оттеглятъ на около 400 ярдаи сѣдно отъ с. Гелендикъ, организиравъ се и бързо укрѣпаватъ позицията си. Обходящиятъ противникъ южно отъ с. Гелендикъ се посрѣща съ силѣнъ огънъ. Противникътъ отъ фронта не измѣнява да настѣпи. На този участѣкъ противникътъ разколебава и словѣтъ, сѣра настѣпнието си.

Слѣдъ безпобедната по ожесточеностъ кръвопрѣлитна борба съ прилицикъ съ грамадна численостъ приморци се заеха съ изтѣржаването на позицията си и разузнаване на противника.

Противникътъ сръбчу участѣкъ на дружината отъ

Годишнината отъ освободенето на Добричъ. Прѣдседателъ на централния Добруджански пароденъ свѣтъ е отпратилъ до комитѣта на свободата въ Добричъ слѣдната телеграма:

„Прѣдъ една година на тоя денъ единъ страшенъ тригодишенъ стѣнъ бѣ прѣкъснатъ. Мощното ура на българския войникъ скѣси ония вериги, които прѣдъ чѣтери години алчността, коварството и завистѣта бѣха сложили надъ кубани Добричъ. Зарата на свободата нѣгрѣ и заедно съ вашитѣ родни долини освѣтили дѣлата земя на Добричъ и начерта границитѣ на нашия добруджански край до тихитѣ води на Дунава.

Добричъ и Тутраканъ, епопея на българската храбростъ, ще останатъ символъ на себострицането, което прояви българскиятъ народъ, да дири свободата на брата робъ.

Сѣхна сѣ насъ тази свобода. Изкупена съ жертвѣи на хиляди български синове, тя става за насъ още по мѣла съ зарѣта на надалитѣ, да пазимъ отъ вражи кракъ тѣхнитѣ гробове, обилно прѣснати отъ Добричъ до устието на Дунавъ.

И днесъ, когато отпразнуваме едногодишнината отъ вашето освобождение, нека новъ избликъ на енергия ни сплотѣ въ борбата сръбчу нашитѣ врагове, които стѣново ъснатъ да хвърлятъ черния плащъ на робството върху нашия роденъ кѣтъ и неба съ нови сили и съ новъ устрѣмъ защитимъ свободата, изкупена съ толкова много скѣпа българска кръвъ.

Прѣдседателъ на Добруджанския централенъ пароденъ свѣтъ: Д-ръ Иванъ Огняновъ.

Въ Траурния денъ на Добруджа, 28 августъ т. г. Върховниятъ Управителенъ Комитетъ на Добруджанската организация въ София е отпратилъ телеграми до Н. В. Царя на България, до легатитѣ на Германия, Австро-Унгария и Турция, Съединенитѣ Щати и Холандия, до Бюрото на Международната Социалистическа Конференция въ Стокхолмъ, до участника въ сѣщата Кр. Раковски, и до Международното Бюро на Червения Кръсть въ Женева, въ които телеграми, като протестира високо противъ жестокостта и съ нищо неоправдана постѣпка на Ромъния съ отвличането на хиляди българи, старци, жени и дѣца отъ Добруджа, моли застъпничеството на Н. В. Царя, респективнитѣ правителства и бюра за незабавното освобождение на отвличенитѣ и за тѣхното завръщане въ домоветѣ имъ.

Съ особно изложение до министър-прѣдседателя Върховния Управителенъ Комитетъ настоява, освѣнъ на горнитѣ искания, ако Ромъния не освободи въ даденъ срокъ отатѣченитѣ, да се прибѣгне до репресалии надъ ромънското население, останало въ Добруджа, като се патернира въ вътрѣшността на Царството, при особѣ стрѣтъ режимъ.

Сѣверо-Американскиятъ шаржъ д'аферъ въ София вече е отговорилъ на Вър. Управителенъ комитетъ, че ще придаде молбата му на Държавния Секретаръ за Външнитѣ Работи на Съединенитѣ Щати.

Българската прогимназия въ Кистендия се открѣва отъ 1 септември т. г. Прогимназията ще има три класа. Ученицитѣ, слѣдвали въ ромънскитѣ прогимназии, се пригматъ въ сѣщитѣ класове, въ които съ били. Обучението ще се води отъ наставитѣ — бивши гимназисти и прогимназисти учители въ България. Дирекцията на прогимназията ще се погрижи да се намирѣтъ квартири за всички ученици, които би отишли тамъ отъ други мѣста.

* полътъ спира настѣпнието си.

Въ сѣщия денъ противникътъ разширява дѣйствиата си и къмъ Ези-бей, Каба-сакалъ, по устрѣмътъ му бѣ прѣстановѣнъ отъ турѣ дѣйствиата на други наши части.

Дѣйствиата на другитѣ дружини т. полъ се състояли отъ изпращане на патрулни части по посока на Карабей-Карагѣларъ и разселени Мѣлѣтъ-Вашъ-Хасѣрѣкъ (Калфа-мѣлѣ) за разузнаване.

Четвѣрта дружина се заема съ успѣване позицията на нота 130—37.

Имѣе 6 ч. 15 м. *а и *а дружини третѣтъ на изстрѣлъ да се явятъ при Добричъ, но вътрѣшната нѣго истѣчно отъ Гелендикъ — на 1 1/2 км. отъ селото. На *а дружина е било изложено да вземе всички вѣрки за охраняване на флангъ и тѣла на отряда отъ отъ мѣстѣта. Всѣдствие настѣпнието на нощта дружинитѣ тѣтъ се успѣватъ и изпращатъ усиленъ патрули къмъ селата Гелендикъ, Карабей, Ставницъ Чаръ-Харѣлъ, Герѣларъ и Кистендикъ, което да вѣдѣтъ въ сѣрикѣсповѣно съ противника.

Така се спрѣши дѣйствиата епична борба, въ която най-кѣно се отличаватъ *а, *а, *а и *а роти отъ полъ. Тѣ издържаха бѣснитѣ атаки на безбройнитѣ пѣхотници на противника. Приморци въ този денъ навѣрѣха безподобѣнъ великъ подвигъ. Съ упоритата си защита тѣ създѣдоха отъ Добричъ втора Сливница за България. Тѣ опровергаха парѣнето обществено мѣтѣне, че българската армия ще се разколебае при сръбчата си съ освободителитѣ си.

„При Добричъ бѣ погребена една легенда“. Така възпяватъ ни държавникъ Д-ръ В. Радославовъ охарактеризира чувствния подвигъ на войскитѣ на при Добричъ, сръбчу свирѣнитѣ атаки на руситѣ. Приморци мограха фалшиво съзвѣтната легенда.

Добричъ знае въ България спасека. Показѣтъ на чуждѣни героизмъ и самоотверженостъ на Приморци.

(Слѣдѣ)

М а р т и р о л о г ъ

на българите и турците—добруджански граждани, които ромъните са отвлели като заложници и държат за-
творени въ салхани, затвори и открити плъннически лагери при специален мъчителски режимъ.

Продължение отъ брой 30.

с. Хардажик (Добришко)

- 26 Зенун Исмаиловъ 35 г.
- 27 Хюсеинъ Мехмедовъ 30 г.
- 28 Ахмедъ " 20 г.
- 29 Зидианъ Тахировъ 25 г.
- 30 Рахмъ Мустафовъ 22 г.
- 31 Махм. Мехмедовъ 22 г.
- 32 Зюлгани Тахировъ 25 г.
- 33 Емурла Салиевъ 42 г.
- 34 Реджебъ Шанбовъ 60 г.
- 35 Еминъ Даудовъ 50 г.
- 36 Ахмедъ Мехмедовъ 19 г.
- 37 Изетъ Емировъ 22 г.
- 38 Исмаилъ Ю. Ибралимовъ 32 г.
- 39 Сюлманъ " 28 г.
- 40 Ахмедъ Мусовъ 35 г.
- 41 Али О. Апудовъ 34 г.
- 42 Мюмюнъ Кърдж. 36 г.
- 43 Юмеръ " 27 г.
- 44 Нуръ " 36 г.
- 45 Мустафа Апудовъ 22 г.
- 46 Ибраимъ К. Хасановъ 26 г.
- 47 Георги Мариновъ 32 г.
- 48 Арифъ Мусовъ 20 г.
- 49 Христо Стояновъ 60 г.
- 50 Стоянъ Колевъ 30 г.
- 51 Маринъ Илиевъ 20 г.
- 52 Генчо Стояновъ 35 г.
- 53 Керимъ Салмановъ 20 г.
- 54 Юсеинъ М. Кехан 38 г.
- 55 Иванъ А. Довторовъ 60 г.
- 56 Ив. Ив. Колевъ 34 г.
- 57 Велко Мариновъ 8 г.
- 58 Черинъ Николовъ 19 г.

с. Екинче (Добришко)

- 1 Тодоръ Тодоровъ
- 2 Димитъръ Атанасовъ
- 3 Георги Димитровъ
- 4 Василъ Господиновъ
- 5 Павли Димитровъ
- 6 Иванъ Г. Цирпаревъ
- 7 Георги Русевъ
- 8 Димитъръ Русевъ
- 9 Христо Тодоровъ
- 10 Никола Т. Пеневъ
- 11 Никола Димитровъ
- 12 Колю Д. Казанджиевъ
- 13 Иванъ Д. "

с. Кадиево (Добришко)

- 1 Тодоръ Георгиевъ 35 г.
- 2 Маринъ Желевъ 54 г.
- 3 Митю Колевъ 50 г.
- 4 Христо Ганевъ 60 г.
- 5 Василъ Ц. Пеневъ 17 г.
- 6 Желъко Костадиновъ 50 г.
- 7 Павло Сябевъ 22 г.
- 8 Демиръ Демировъ 30 г.
- 9 Киро Сябевъ 35 г.
- 10 Петъръ Вълчевъ 60 г.
- 11 Павли Тодоровъ 60 г.
- 12 Стоянъ К. Георгиевъ 55 г.
- 13 Зафиръ Георгиевъ 28 г.
- 14 Стоянъ Желевъ 55 г.
- 15 Руси Стояновъ 60 г.
- 16 Тодоръ Демировъ 30 г.
- 17 Георги Ст. Атанасовъ 17 г.
- 18 Тодоръ Желевъ 45 г.
- 19 Митю Георгиевъ 40 г.
- 20 Стоянъ Н. Вълковъ 20 г.
- 21 Стоянъ Гуневъ 50 г.
- 22 Василъ Станевъ 50 г.
- 23 Костадинъ Вълчевъ 25 г.
- 24 Колю Демировъ 40 г.
- 25 Стоянъ Велковъ 30 г.

- 26 Джемдетъ Мустафовъ 22 г.
- 27 Рахмъ Шерифовъ 35 г.
- 28 Костадинъ Атанасовъ 17 г.
- 29 Митю Митовъ 20 г.
- 30 Хасанъ Шерифовъ 26 г.
- 31 Мехмедъ Беоберовъ 70 г.
- 32 Саликъ Мехмедалиевъ 30 г.
- 33 Ахмедъ Исмаиловъ 20 г.
- 34 Ибраимъ Менимовъ 30 г.
- 35 Ахмедъ Мехмедовъ 28 г.
- 36 Саликъ Юмеровъ 16 г.
- 37 Ибраимъ М. Салиевъ 25 г.
- 38 Митю Мутафъ 35 г.
- 39 Желъко К. Георгиевъ 40 г.
- 40 Свещ. Георги Евлевъ 55 г.
- 41 Христо Девиановъ 55 г.
- 42 Руси О. Вълчевъ 15 г.
- 43 Зълваръ Ахмедовъ 14 г.
- 44 Али Х. Налбантъ 20 г.

с. Арнауткукусу (Добришко)

- 1 Ради Добревъ 38 г.
- 2 Атанасъ Д. Башевъ 40 г.
- 3 Петко Богевъ 45 г.
- 4 Добри Тодоровъ 55 г.
- 5 Велико Павевъ 35 г.
- 6 Лазаръ Петковъ 70 г.
- 7 Тодоръ Атанасовъ 35 г.
- 8 Тодоръ Ангеловъ 35 г.
- 9 Али Юсеиновъ 20 г.
- 10 Хасанъ К. Халиловъ 40 г.
- 11 Колю Андоновъ 35 г.
- 12 Петко Ивановъ 32 г.
- 13 Димитъръ Атанасовъ 35 г.
- 14 Димо Еневъ 25 г.
- 15 Димитъръ Юрдановъ 32 г.
- 16 Ради Костовъ 30 г.
- 17 Андрей Михалевъ 25 г.

с. Еки махле (Добришко)

- 1 Тодоръ Георгиевъ 50 г.
- 2 Станко Боевъ 60 г.
- 3 Станко Стояновъ 50 г.
- 4 Петко Георгиевъ 35 г.
- 5 Георги Мановъ 30 г.
- 6 Стоянъ Стойковъ 25 г.
- 7 Фоти Стойковъ 19 г.
- 8 Демиръ Илиевъ 15 г.
- 9 Демиръ Елевъ 35 г.
- 10 Янаки Елевъ 30 г.
- 11 Петъръ Елевъ 25 г.
- 12 Юрданъ Димитровъ 20 г.
- 13 Андрей Стояновъ 20 г.
- 14 Захарий Атанасовъ 60 г.
- 15 Христо Георгиевъ 50 г.
- 16 Стоянъ Тодоровъ 25 г.
- 17 Митю Пъевъ 16 г.
- 18 Ангелъ Михалевъ 55 г.
- 19 Ставри Станевъ 35 г.
- 20 Станатъ Маловъ 25 г.
- 21 Александъръ Маловъ 35 г.
- 22 Тодоръ Мановъ 25 г.
- 23 Станчо Дженковъ 35 г.
- 24 Тодоръ " 38 г.
- 25 Еню Христовъ 25 г.
- 26 Колю Тончевъ 35 г.
- 27 Мано Атанасовъ 20 г.
- 28 Тодоръ Стояновъ 18 г.
- 29 Тодоръ Желъковъ 60 г.
- 30 Иванъ Стояновъ 30 г.
- 31 Стоянъ Еневъ 60 г.
- 32 Христо Михалевъ 30 г.
- 33 Колю Андоновъ 35 г.
- 34 С. Тодоровъ 20 г.
- 35 Василъ Костадиновъ 35 г.
- 36 Стоянъ Чипчевъ 35 г.
- 37 Димитъръ Атанасовъ 25 г.

с. Ново-Вотезо (Добришко)

- 1 Димо Георгиевъ 56 г.
- 2 Илия Мирчовъ 20 г.
- 3 Митю Желевъ 25 г.
- 4 Николой Мирчовъ 30 г.
- 5 Филипъ Василевъ 55 г.
- 6 Ради Димитровъ 35 г.
- 7 Иванъ Митевъ 50 г.
- 8 Илия Митевъ 40 г.
- 9 Петъръ Костадиновъ 20 г.
- 10 Павелъ Купаровъ 35 г.
- 11 Господиъ Атанасовъ 60 г.
- 12 Ради Вълчевъ 40 г.
- 13 Миланъ Минчевъ 45 г.
- 14 Зафиръ Павловъ 13 г.

с. Ени-махле (Добришко)

- 1 Атанасъ Атанасовъ 31 г.
- 2 Михалъ М. Добревъ 25 г.
- 3 Христо Кънчевъ 60 г.
- 4 Иванъ Кънчевъ 65 г.
- 5 Христо Петковъ 55 г.
- 6 Иванъ Христовъ 50 г.

убити въ с. Ени-махле

- 1 Димо Мавродиевъ 52 г.
- 2 Андоъ Георгиевъ 35 г.

гр. Силистра

- 1 Тодоръ Хр. Вълковъ 30 г.
- 2 Веселина Т. Вълкова 28 г.
- 3 Димитъръ Петровъ 49 г.
- 4 Димо Д. Петровъ 24 г.
- 5 Тодоръ Калиновъ 58 г.
- 6 Катина Калинова 55 г.
- 7 Димо Драгановъ 55 г.
- 8 Василъ Драгановъ 60 г.
- 9 Георги М. Топоровъ 70 г.
- 10 Стоянъ Г. Върбаровъ 50 г.
- 11 Желю Стояновъ 50 г.
- 12 Христо Ил. Малковъ 55 г.
- 13 Станю Станевъ Д. Маринъ 65 г.
- 14 Илия Вългарджиевъ 48 г.
- 15 Руси Досевъ 46 г.
- 16 Маринъ Жековъ 48 г.
- 17 Маринъ Чернаевъ 60 г.
- 18 Ангелъ Димитрановъ 60 г.
- 19 Коста Драгановъ 18 г.
- 20 Христо Пеневъ 60 г.
- 21 Дамаска Пенева 55 г.
- 22 Атанасъ Пеневъ 28 г.
- 23 Лука Пеневъ 24 г.
- 24 Юрданъ К. Еневъ 36 г.
- 25 Юрданъ Костадиновъ 42 г.
- 26 Тодоръ Х. Стоевъ 70 г.
- 27 Димитъръ Ив. Чакаровъ 26 г.
- 28 Генчо К. Собаджиевъ 75 г.
- 29 Векеръ Юсеиновъ 48 г.
- 30 Адемъ Х. Асановъ 48 г.
- 31 Ибраимъ Мех. Иса 45 г.
- 32 Юмеръ Неболу 46 г.
- 33 Юрданъ Ангеловъ 43 г.
- 34 Георги Маноловъ 42 г.
- 35 Невънка " 25 г.
- 36 Кирчо Маноловъ 26 г.
- 37 Иванъ Вонджиевъ 26 г.
- 38 Стоянъ Козаровъ 56 г.
- 39 Фроса Козарова 48 г.
- 40 Кенка " 25 г.
- 41 Тодоръ Д. К. Георгиевъ 40 г.
- 42 Маринка " 38 г.
- 43 Филипъ Митановъ 48 г.
- 44 Лета Митанова 48 г.
- 45 Кръстю Гиловъ 44 г.
- 46 Димитъръ Гиловъ 18 г.
- 47 Петъръ Пашевъ 53 г.
- 48 Кирилъ Пашевъ 19 г.
- 49 Вахоръ Соломоновъ 49 г.

- 50 Авраамъ Семовъ 40 г.
- 51 Бука Семова 35 г.
- 52 Дорета Семова 16 г.
- 53 Езра Семовъ 13 г.
- 54 Санто Семовъ 8 г.
- 55 Маринка " 6 г.
- 56 Иванъ " 4 г.
- 57 Слугиня Слава 20 г.
- 58 Стефанъ Спировъ 45 г.
- 59 Костадинъ С. Дуконъ 50 г.
- 60 Иванъ Атанасовъ 48 г.
- 61 Ради Братоевъ 48 г.
- 62 Сябъ " 42 г.
- 63 Мара " 19 г.
- 64 Анастасъ " 17 г.
- 65 Кирчо " 13 г.
- 66 Донка " 10 г.
- 67 Симеонъ Копаневъ 65 г.
- 68 Елена " 56 г.
- 69 Маринъ Жековъ 55 г.
- 70 Димитъръ Вълчевъ 44 г.
- 71 Исмаилъ Мустафовъ 28 г.
- 72 Исидъ Р. Хасанъ 46 г.
- 73 Димо Коджебашевъ 65 г.
- 74 Керемидца " 65 г.
- 75 Асфитъ " 35 г.
- 76 Райна " 22 г.
- 77 Петъръ " 10 г.
- 78 Катя " 15 г.
- 79 Деспина Минера 55 г.
- 80 Крумъ Т. Миневъ 22 г.
- 81 Маринка " 16 г.
- 82 Христо П. Златаровъ 65 г.
- 83 Сава Бакаловъ 65 г.
- 84 Арети С. Бакалова 55 г.
- 85 Луиза С. " 21 г.
- 86 Георги Бръчковъ 50 г.
- 87 Зоя Бръčkova 45 г.
- 88 Тодоръ Шивачевъ 46 г.
- 89 Матей П. Рибаровъ 46 г.
- 90 Тодоръ П. Рибарова 33 г.
- 91 Райна П. Дончева 40 г.
- 92 Димчо И. Кочаневъ 42 г.
- 93 Нистро Капановъ 62 г.
- 94 Гаерилъ Силиновъ 54 г.
- 95 Христо Милановъ 12 г.
- 96 Димчо Желевъ 36 г.
- 97 Странинъръ Лъсковъ 40 г.
- 98 Непка Лъскова 32 г.
- 99 Свобода Лъскова 14 г.
- 100 Атанасъ Брашевеновъ 35 г.
- 101 Александрина Юрданова 35 г.
- 102 Изидоръ Леви 23 г.
- 103 Нисеинъ В. Союмоновъ 21 г.
- 104 Янко Циполовичъ 46 г.
- 105 Рашель " 39 г.
- 106 Девоса " 70 г.
- Дъщерни: Мика (1), Сура 9,
Калорина 6 и Василъ 1 г.
- 107 Атанасъ Паназовъ 50 г.
- 108 Христо Найденовъ 55 г.
- 109 Георги Касабовъ 23 г.
- 110 Тодоръ Илковъ 18 г.
- 111 Иванъ Ешкеназовъ 18 г.
- 112 Иванъ Желевъ 34 г.
- 113 Захария Юр. Илиева 28 г.
- 114 Василъ Костовъ 60 г.
- 115 Христо Димитровъ 50 г.
- 116 Поручикъ А. Дзанджиевъ 49 г.
- 117 Али Садула 45 г.
- 118 Мустафа Менишевъ 40 г.
- 119 Шабанъ Яшаровъ 17 г.
- 120 Мехмедъ Мустафовъ 30 г.
- 121 Мехмедъ Акифовъ 12 г.
- 122 Мехмедъ Алиевъ 50 г.
- 123 Рюстенъ Х. Сакаджи 75 г.
- 124 Хюсеинъ Рюстеневъ 33 г.

(Слѣдва)